

Transportministeriet

Samfundsøkonomisk analyse på transportområdet

v/departementschef Jacob Heinsen og kontorchef Tine Lund Jensen

Tirsdag den 11. november 2014

Høring om bredere økonomiske effekter af investeringer i infrastruktur

👑 *Den samfundsøkonomiske analyse skal give en systematisk vurdering af samfundets fordele og ulemper ved tiltag og løsningsforslag*

👑 ***Bliver samfundet samlet set rigere eller fattigere af at gennemføre projektet?***

👑 Ikke en facitliste, men en vigtig del af beslutningsgrundlaget

👑 Et ensartet metodegrundlag fra 2003 – efterfølgende videreudviklet og forbedret

👑 Fælles metodeudvikling i staten (Finansministeriets vejledning) baseret på dansk og international forskning

	Bør medtages i analysen	Bør ikke medtages i analysen
Er med i analysen	<ul style="list-style-type: none">• Anlægsomkostninger• Tidsgevinster• Ulykker• Støj• osv.	Dette felt er heldigvis tomt!
Er ikke med i analysen	<ul style="list-style-type: none">• Brede økonomiske effekter (produktivitet mv.)	<ul style="list-style-type: none">• Fordelingspolitiske effekter (hvem får fordelene og ulemperne?)

Samfundsøkonomi på transportområdet

- De faste rammer

👑 Cost-benefit analyse af nettoeffekter for samfundet.

👑 Måleenheden er værdien af velfærd i kroner for den enkelte borger, som

- Skatteyder

- Bruger af transportsystemet

- Generet af
”støj og mæg”

Samfundsøkonomi på transportområdet

- Medregnede effekter

Brugergevinster	<ul style="list-style-type: none">• Direkte omkostninger• Tidsomkostninger• Øvrige omkostninger
Omkostninger ved anlæg	<ul style="list-style-type: none">• Anlægsomkostninger• Restværdi• Gener i anlægsfasen
Driftsøkonomi	<ul style="list-style-type: none">• Infrastrukturforvalteren• Operatøren
Eksterne effekter	<ul style="list-style-type: none">• Luftforurening• Klima• Støj• Uheld
Andre effekter på statens nettoudgifter	<ul style="list-style-type: none">• Afgiftskonsekvenser• Eksterne effekter
Arbejdsudbudseffekt	<ul style="list-style-type: none">• Arbejdsudbudsforvridning• Arbejdsudbudsgevinst

Samfundsøkonomi på transportområdet

- Afgrænsning

👑 Afgrænsning som følge af formålet:

👑 Fordelingsmæssige hensyn

👑 Konjunkturerffekter

👑 National afgrænsning

👑 Afgrænsning som følge af manglende metode- og datagrundlag, f.eks.:

👑 Brede økonomiske effekter (produktivitet mv.)

👑 Værdien af pålidelighed

👑 Trafikinformation

👑 Effekter på natur

Samfundsøkonomi på transportområdet

- Brede økonomiske effekter

👑 Kendetegnet ved at ligge udover direkte effekter af et tiltag gennem:

👑 Ændret adfærd hos personer og virksomheder.

👑 Påvirkning af andre markeder end ”markedet for transport”.

👑 Effekter ved agglomeration er ofte i fokus og beskriver: koncentration af økonomisk aktivitet i et område -> produktivitet. Sker gennem:

👑 konkurrence

👑 vidensdeling

👑 matching på arbejdsmarkedet

Samfundsøkonomi på transportområdet

- Strategi for bredere økonomiske effekter

👑 Transportministeriet færdiggjorde den 1. september 2014 en strategi for arbejdet med bredere økonomiske effekter:

👑 Fokus på effekter ved agglomeration

👑 Afventer yderligere kvantificering af effekter på arbejdsmarkedet

👑 Afventer inddragelse af flere effekter f.eks. på vare- og servicemarkederne

👑 Kriterier for inddragelse i metoden:

👑 Ingen "black-box"

👑 Forskningsbaseret

👑 Operationaliserbart

} Analysen forbliver et sagligt beslutningsstøtteværktøj

Konkrete projekter

- Debatoplæg om bredere økonomiske effekter (netop afsluttet)
- 1. fase af opgørelse af effekter ved agglomeration
- Rejsetidsvariabilitet i vejtrafikken

Løbende arbejde

- Ny samfundsøkonomisk manual
- Metodeudvikling i samfundsøkonomigruppen

Internationalt arbejde

- ”Round table” i OECD/ITF-regi